

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 225/2024-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Petra Straku a Ľuboša Szigetího (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Rastislavom Lenartom, Pollova 32, Košice, proti postupu a uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2022 zo 4. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. februára 2024 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 4Tdo/67/2022 zo 4. októbra 2023. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenie najvyššieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľ taktiež žiada, aby mu bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že Okresný súd Košice II rozsudkom sp. zn. 3T/71/2013 z 12. augusta 2020 uznal sťažovateľa vinným zo spáchania pokračovacieho prečinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere jedného roka, ktorého výkon podmienene odložil a určil skúšobnú dobu v trvaní 30 mesiacov. Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 8To/98/2020 zo 6. októbra 2021 rozhodol tak, že ho podľa § 319 Trestného poriadku zamietol. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie [z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), d), g), h), i) a l) Trestného poriadku], o ktorom najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ho podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti vo vzťahu k napadnutému uzneseniu uvádza, že „*namieta celý obsah odôvodnenia*“ napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktoré považuje za nepreskúmateľné, keďže podľa názoru sťažovateľa sa najvyšší súd konkrétne, jasne, zrozumiteľne a adresne nevysporiadal so sťažovateľom uplatnenými dovolacími dôvodmi a ani s citovanou judikatúrou. Sťažovateľ konkrétne poukazuje na to, že najvyšší súd k jeho dovolacej námietke, že sťažovateľ nebol oboznámený s listinnými dôkazmi, v napadnutom uznesení uviedol, že tieto listiny boli ako dôkazy vykonané (prečítané) 12. augusta 2020 na hlavnom pojednávaní za prítomnosti obhajcu sťažovateľa. S uvedeným záverom najvyššieho súdu sťažovateľ nesúhlasí, keďže podľa jeho názoru súčasťou práva na obhajobu je, aby bolo obžalovanému umožnené oboznámiť sa so všetkými dôkazmi a skutočnosťami, ktoré sa mu kladú za vinu. Sťažovateľ taktiež konkrétne poukazuje na to, že v záhlaví, ako aj vo výroku napadnutého uznesenia nie je sťažovateľ identifikovaný dátumom narodenia a bydliskom, pričom ho najvyšší súd označuje ako „obvineného“, hoci v čase rozhodovania najvyššieho súdu bol sťažovateľ už v pozícii právoplatne odsúdeného. Z uvedeného dôvodu sťažovateľ považuje napadnuté uznesenie za zmätočné.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde] a v časti pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí [§ 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde].

II.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

6. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

7. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

8. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.

9. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci.

10. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

11. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie sťažovateľa ako nedôvodné odmietol.

12. Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu ústavný súd na tomto mieste v prvom rade konštatuje, že jednou zo základných zákonných náležitostí ústavnej sťažnosti (a to obzvlášť v prípade, ak je sťažovateľ zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, ako to je aj v prípade sťažovateľa) je, že ústavná sťažnosť musí o. i. obsahovať aj relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv [požiadavka

plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde]. Z uvedeného vyplýva, že v ústavnej sťažnosti je nevyhnutné uviesť konkrétne dôvody, resp. náležité konkrétne odôvodnenie toho, v čom by malo podľa názoru sťažovateľa porušenie označených práv spočívať. Inak povedané, z požiadavky relevantného ústavnoprávneho odôvodnenia ústavnej sťažnosti vyplýva, že v ústavnej sťažnosti je potrebné konkrétne reagovať na konkrétnu argumentáciu obsiahnutú v odôvodnení napádaného rozhodnutia, resp. je potrebné relevantne rozporovať konkrétne závery, ku ktorým sa dospelo v odôvodnení napádaného rozhodnutia.

13. Nadväzujúc na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti až na jednu výnimku vôbec nereaguje na konkrétnu podrobnú argumentáciu najvyššieho súdu obsiahnutú v odôvodnení napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, resp. sťažovateľ až na jednu výnimku vôbec nerozporuje konkrétne závery, ku ktorým najvyšší súd, reagujúc na dovolacie námietky sťažovateľa, dospel v odôvodnení napadnutého uznesenia. Sťažovateľ vo vzťahu k odôvodneniu napadnutého uznesenia konkrétne argumentuje len k záveru najvyššieho súdu, ktorý sa týka jeho dovolacej námietky, že nebol oboznámený s listinnými dôkazmi. Okrem tejto námietky sťažovateľ v ústavnej sťažnosti formuluje už len jednu konkrétnu výhradu, ktorá sa týka formálnej stránky napadnutého uznesenia, a to že sťažovateľ v ňom nie je dostatočne identifikovaný.

14. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd uzatvára, že pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením, sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi zo zákona o ústavnom súde sformuloval len dve už uvedené konkrétne výhrady, ktoré poskytujú dostatočný argumentačný podklad umožňujúci ústavnému súdu preskúmať z ich pohľadu napadnuté uznesenie.

A. K namietanej neprítomnosti sťažovateľa pri čítaní listinných dôkazov:

15. Pokiaľ ide o sťažovateľovu dovolaciu námietku, že nebol oboznámený s listinnými dôkazmi (s výpoveďami mandátnych zmlúv, ktoré sú založené v súdnom spise na č. l. 571 až 584), najvyšší súd v tejto súvislosti v napadnutom uznesení v podstatnom uviedol, že táto námietka nie je opodstatnená, keďže predmetné listiny boli podľa § 269 Trestného poriadku vykonané na hlavnom pojednávaní 12. augusta 2020 ich prečítaním za prítomnosti obhajcu obvineného, pričom prítomné strany nemali žiadne výhrady k týmto listinným dôkazom. Najvyšší súd poukázal na to, že hlavné pojednávanie 12. augusta 2020 sa konalo v neprítomnosti sťažovateľa, ktorý bol na nariadený termín hlavného pojednávania riadne a včas predvolaný, pričom dal písomný súhlas, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti. Podľa názoru najvyššieho súdu argument, že sťažovateľovi nebolo umožnené oboznámiť sa s týmito listinnými dôkazmi, neobstojí, pretože sa hlavného pojednávania, na ktorom mal sťažovateľ právo byť, dobrovoľne nezúčastnil.

16. Ústavný súd po ústavnom prieskume napadnutého uznesenia najvyššieho súdu konštatuje, že najvyšší súd sa námietkou sťažovateľa, na ktorú sťažovateľ konkrétne poukázal v ústavnej sťažnosti, zaoberal a dal na ňu dostatočnú a presvedčivú odpoveď, pričom jeho závery sú logické a zrozumiteľné. Ústavný súd teda hodnotí ako ústavne konformný záver najvyššieho súdu, v zmysle ktorého nie je daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku („dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom“) v situácii, keď sťažovateľ dal písomný súhlas, aby sa hlavné pojednávanie konalo

v jeho neprítomnosti, pričom listinný dôkaz bol na tomto hlavnom pojednávaní vykonaný jeho prečítaním za prítomnosti sťažovateľovho obhajcu, ktorý tento postup ani nenamieta.

17. Ústavný súd ďalej poznamenáva, že na posúdenie prípustnosti dovolania je zásadne príslušný dovolací súd. Skutočnosť, že sťažovateľ zastáva iný právny názor, ako prijal v tejto veci najvyšší súd, nemôže viesť k záveru o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným. O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom, v tomto prípade najvyšším súdom, by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Posúdenie prípustnosti dovolania zo strany najvyššieho súdu, osobitne jeho závery však podľa názoru ústavného súdu takéto nedostatky v danom prípade nevykazujú. Pokiaľ sa sťažovateľ s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, ústavný súd dodáva, že otázka posúdenia podmienok dovolacieho konania je otázkou zákonnosti a jej riešenie nemôže viesť k záveru o porušení sťažovateľom označených práv.

18. Ústavný súd na tomto mieste zároveň zdôrazňuje, že jeho úlohou nie je vystupovať ako súd tretej či štvrtej inštancie, ale jeho úlohou je presvedčiť sa, že sa najvyšší súd s námietkami sťažovateľa dostatočným a relevantným spôsobom vysporiadal. Úlohou ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) je totiž v prvom rade dohliadnuť na to, aby konanie ako celok bolo spravodlivé. Rovnako Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre k čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zdôrazňuje posudzovanie spravodlivosti konania ako celku (Khan proti Spojenému kráľovstvu z 12. 5. 2000, sťažnosť č. 35394/97, bod 34; Allan proti Spojenému kráľovstvu z 5. 11. 2002, sťažnosť č. 48539/99, bod 42).

19. Možno tak uzavrieť, že po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov najvyššieho súdu. Ústavný súd zároveň poukazuje na ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 3/97, II. ÚS 173/07).

B. K namietanej nedostatočnej identifikácii sťažovateľa v napadnutom uznesení:

20. Pokiaľ ide o druhú konkrétnu výhradu sťažovateľa k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu (v záhlaví, ako aj vo výroku napadnutého uznesenia nie je sťažovateľ identifikovaný dátumom narodenia a bydliskom, pričom ho najvyšší súd označuje ako „obvineného“, hoci v čase rozhodovania najvyššieho súdu bol sťažovateľ už v pozícii právoplatne odsúdeného), ústavný súd poukazuje, že z výroku napadnutého uznesenia najvyššieho súdu v spojení s jeho záhlavím a odôvodnením je nepochybný predmet dovolacieho konania pred najvyšším súdom, t. j. že predmetom konania vedeného na najvyššom súde pod sp. zn. 4Tdo/67/2022 bolo rozhodovanie o dovolaní podanom sťažovateľom proti uzneseniu krajského súdu sp. zn. 8To/98/2020 zo 6. októbra 2021, ktorým bolo zamietnuté sťažovateľovo odvolanie proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu sp. zn. 3T/71/2013 z 12. augusta 2020. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľom namietaná nedostatočná identifikácia jeho osoby v napadnutom uznesení najvyššieho súdu nemá žiaden vplyv na ústavnú konformitu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

21. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa dospel k záveru, že sťažovateľom napadnutý postup a uznesenie najvyššieho súdu nesignalizujú možnosť porušenia základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu na jednej strane a obsahom tohto základného práva na strane druhej neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o jeho porušení.

22. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy:

23. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd konštatuje, že v ústavnej sťažnosti absentujú konkrétne dôvody, resp. odôvodnenie toho, v čom konkrétne by malo podľa jeho názoru porušenie týchto základných práv napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu spočívať.

24. Ústavnému prieskumu tejto časti ústavnej sťažnosti sťažovateľa tak bráni argumentačná nedostatočnosť ústavnej sťažnosti, v ktorej absentujú elementárne indície svedčiace o opodstatnenosti tejto časti ústavnej sťažnosti. Ústavná sťažnosť sťažovateľa teda v tejto časti nespĺňa požiadavky kvalifikovanej ústavnej sťažnosti, ktorá by zodpovedala zákonným požiadavkám, keďže neobsahuje relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu (konkrétne skutkové a právne dôvody) namietaného porušenia práv [požiadavka plynúca z § 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde].

25. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa netýka len formálnych náležitostí ústavnej sťažnosti, ale týka sa esenciálnej obsahovej náležitosti ústavnej sťažnosti (úplná absencia odôvodnenia tejto časti ústavnej sťažnosti), ústavný súd sťažovateľa, ktorý je zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, nevyžýval na odstránenie tohto nedostatku ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 102/2019).

26. Ústavný súd z uvedených dôvodov ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie jeho základných práv podľa čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy napadnutým postupom a uznesením najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde z dôvodu nesplnenia zákonom ustanovených náležitostí.

27. Nad rámec už uvedeného ústavný súd konštatuje, že jeho pozornosti neušla skutočnosť, že právny zástupca sťažovateľa v texte ústavnej sťažnosti opakovane poukazuje na znenie už neplatného a neúčinného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov. Ústavný súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti právneho zástupcu sťažovateľa, že od 1. marca 2019 sa konanie pred ústavným súdom spravuje novou právnou úpravou – zákonom č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

28. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2024

Peter Molnár
predseda senátu